699/04

Den 1. juni 2004 blev i sag nr. 61.611:

xxx xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Codan Forsikring A/S, klager over, at selskabet har afvist at udbetale invaliderente og yde præmiefritagelse.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for at være nedsat med mindst 2/3.

Den 9/2 1998 modtog selskabet en anmeldelse af tab af erhvervsevne fra klageren. Det fremgår af denne anmeldelse, at hun var uarbejdsdygtig på grund af følger efter en stofskiftesygdom. Selskabet bevilgede midlertidige ydelser fra 7/4 1997 og frem til den 30/4 1999, hvor hun blev raskmeldt.

Den 17/10 2000 modtog selskabet på ny en anmeldelse af tab af erhvervsevne fra klageren. Hun anmeldte, at hun var uarbejdsdygtig på grund af smerter i led og muskler, angiveligt som følge af stofskiftesygdommen, og at hendes første fraværsdag havde været den 21/6 2000.

På den baggrund bevilgede selskabet midlertidige ydelser fra den 21/9 2000.

Af en lægeerklæring af 19/10 2001 udarbejdet af klagerens egen læge fremgår det, at klageren kunne udføre mere end ½ erhvervsarbejde fra den 6/9 2001.

I oktober 2001 fik selskabet meddelelse om, at klageren arbejdede 25 timer om ugen i arbejdsprøvning.

Selskabets lægekonsulent vurderede, at det nu var muligt at skønne den generelle erhvervsevne, og udbetalingen af ydelser blev herefter indstillet, da lægekonsulenten fandt, at den generelle erhvervsevne ikke kunne anses for at være nedsat med mindst 2/3.

Den 1/2 2002 blev klageren bevilget fleksjob.

Den 18/3 2003 modtog selskabet på ny en anmeldelse af tab af erhvervsevne. I anmeldelsen blev der henvist til den tidligere fremsendte anmeldelse. Som kommentar til anmeldelsen skrev klageren bl.a.:

> "Jeg er indenfor det sidste 1/4 – 1/2 år blevet gradvist dårligere, hvilket giver sig udslag i flere og flere smerter, og jeg bliver meget hurtigt træt og fuldstændig udkørt, så jeg ligger hver dag i sofaen eller sengen fra jeg kommer hjem til ved 17^{00} tiden.
>
> …
>
> Jeg har været i fleksjob med 1/2 løntilskud i et år, sidste arb.plads, i nu ca. 3 mdr. men har måttet opgive at arbejde 20 timer om ugen. Jeg er nu overgået til fleksjob med 2/3 tilskud og er sat til en ugentlig arb.tid på 15 timer incl. skånehensyn og pauser."

Selskabet indhentede herefter akter fra Skive Kommune til belysning af sagen.

Af speciallægeerklæring af 7/12 2001 udarbejdet af 1. reservelæge K.A. fra reumatologisk afdeling på Holstebro Sygehus fremgår bl.a.:

> "**Tidligere**
>
> …
>
> Efter fødsel i 1996 udviklede patienten forhøjet stofskifte samtidig med betydelige øjensymptomer (morbus Basedow). Kom i behandling for forhøjet stofskifte januar

1997. Trods behandling forværredes tilstanden, hvorfor patienten blev henvist til Aalborg sygehus, Endokrinologisk afdeling, hvor der blev behandlet med Sandimmun Neoral samt Prednisolon. På trods af vedvarende problemer blev der i 1998 foretaget total fjernelse af skjoldbruskkirtlen på Viborg sygehus. Har siden været i vedvarende Eltroxinbehandling samt vedvarende kontrol af kalciumskiftet og går således til kontrol hver 2. måned på Skive sygehus.

Udover problemer med stofskiftet blev der i november/december 1999 konstateret forhøjet blodtryk – formentlig fremkaldt af Sandimmun. Er nu ligeledes i vedvarende behandling for forhøjet blodtryk med Norvasc.

Har ikke været i Prednisolonbehandling siden foråret 2000.

Stofskiftet tilsyneladende fuldstændigt velkontrolleret, ligeledes kalciumstofskiftet. Blodtrykket tilfredsstillende reguleret med Norvasc.

På grund af ledsmerter er patienten vurderet i Reumatologisk ambulatorium, Skive sygehus for 1 år siden. På daværende tidspunkt fandtes der ikke tegn til bindevævslidelse eller gigtlidelse. Der forelå fuldstændig normale blodprøver. Derimod fandtes patienten hypermobil og der blev institueret fysioterapeutisk træning.

December for 1 år siden blev der ligeledes foretaget vurdering ved kirurgisk overlæge med henblik på højresidige skulderproblemer. Man fandt da tegn til let hypermobilitet og impingementsyndrom (indeklemningssyndrom). Der blev foranstaltet fysioterapeutisk træning. Man fandt ikke indikation for artroskopi (kikkertundersøgelse) eller steroidhormonindsprøjtning."

Af kommunens journalakter fremgår bl.a.:

"03.03.2003

Ændring af ansættelsesvilkår

P.K. [klageren] blev sendt i fleksjob i Erhvervsgruppe i november 2002 med en forventet arbejdstid på ca. 20 timer/uge.

Hun har siden da forsøgt at efterleve aftalen, men må nu erkende, at det absolut ligger i overkanten af hendes formåen, da det for nuværende er ved at køre hende godt og grundigt ned såvel fysisk og psykisk, ligesom det naturligvis påvirker familielivet.

Eneste mulige løsning er for ut. at se, at P.K. kommer ned i tid. Dette kan ske ved at ændre løntilskud til 2/3 og arbejdstid til 15 timer/uge.

Alternativet er enten en langtidssygemelding, hvilket P.K. absolut ikke ønsker, eller at ut. skal finde et andet job til hende.

Ovenstående er konfereret med LWK, som giver grønt lys til at ændre bevillingen."

Selskabet fik samtidig tilsendt kopi af Skive Kommunes afgørelse om tilkendelse af fleksjob. Det fremgår heraf, at klagerens fleksjob var blevet ændret i overensstemmelse med journalakternes angivelser. Det fremgår endvidere, at klageren fik en månedsløn på 17.216 kr. i fleksjobbet.

Selskabet forelagde sagen for selskabets lægekonsulenter, der vurderede, at den generelle erhvervsevne ikke kunne anses for at være nedsat med mindst 2/3. Set i lyset heraf og af, at klageren i sit fleksjob arbejdede 15 timer om ugen (mere end 1/3), fandt selskabet herefter ikke, at hendes generelle erhvervsevne kunne anses for at være nedsat med mindst 2/3.

Selskabet meddelte ved skrivelse af 22/5 2003 til klageren, at der ikke kunne bevilges ydelser på forsikringen. Hun klagede herover, og den 30/6 2003 sendte selskabet en uddybende begrundelse for afgørelsen.

Selskabet har herefter indhentet såvel lægelige oplysninger som oplysninger fra klageren selv.

Det fremgår af egen læges journal, at klageren var til konsultation den 17/3 2003. Fra dette besøg kan citeres:

"Arbejder ved Skive kommune … Sidder på kontor. Har ikke kunnet klare 20 t. Er kommet ned på 15 t. for nylig fordi det går skidt med helbredstilstanden. Føler sig meget forpint specielt hø. arm, skulder og ben.

Er afsluttet hos D., der kun finder normale tal. Ikke til kontrol andet end her. Vil gå i gang med Ibumetin 600 mg fast i hvert fald 2 gange dgl. Foreslår sygemelding, men

vil helst være fri. Er ked af det job, hun har. Lever i meget røget miljø. Kan ikke tåle det. Vil prøve at finde et andet job, specielt skal det være nærmere på hjemmet, så hun ikke skal cykle 2 gange 6 km."

Overlæge S.D. har i det afsluttende ambulante notat fra Endokrinologisk ambulatorium dateret 13/3 2003 anført følgende:

"Patienten har en del muskulære problemer, har tidligere fået stillet diagnosen fibromyalgi, ifølge egne oplysninger. Synes situationen er blevet forværret.

…

Vedrørende kalk og thyreoidefunktion: Begge ting er fuldstændigt på plads."

Selskabet sendte også klageren et spørgeskema til belysning af hendes funktionsniveau i hverdagen.

Det fremgår heraf, at klageren kan sidde i 1-2 timer ad gangen, og at hun kan stå i op til 1 time ad gangen. Hun kan ikke gå mere end 1-2 timer ad gangen og dette kun en gang om ugen, ellers får hun ondt i hofte og knæ. Hun kan bøje sig fremover og til siden uden problemer, men kan ikke bøje sig bagover, fordi det gør ondt i ryggen. Hun kan ikke ligge på knæ, sidde på hug eller krybe, fordi det gør ondt i benene. Hun kan strække armene over skuldrene, men kan ikke løfte tungere ting over skulderhøjde.

For så vidt angår løft kan klageren godt løfte sin datter, der vejer 25 kg., men hun kan ikke bære hende ind i seng. Hun har angivet, at hun kan bære ca. 2 kg. i hver hånd. Dette i modsætning til før hun blev syg, hvor hun kunne bære bæreposer med indkøbsvarer, kasser der vejede 20-25 kg. og lignende.

Klageren havde tidligere ingen begrænsninger i forbindelse med husligt arbejde. Nu kan hun ikke støvsuge, vaske gulv og skure fliser. Hun har ingen problemer med personlig hygiejne. Hun angiver endvidere, at hun efter stofskiftesygdommen har fået problemer med øjnene, idet hun ikke kan koncentrere sig om læsning mere end ½ time ad gangen.

Klageren angiver videre, at hun har konstante gener i form af ekstrem træthed og smerter i muskler og led. Derudover er der hovedpine. Generne forværres voldsomt ved fy-

sisk aktivitet og stress. Hovedpinen udvikler sig ofte til migræne, som medfører indtagelse af medicin og sengeleje.

Klageren har endvidere angivet, hvordan en normal dagligdag (arbejdsdag) forløber. For så vidt angår det arbejdsmæssige fremgår det, at hun er på arbejde fra kl. 8.00 til kl. 12.30 4 dage om ugen. Hun cykler eller tager bussen til og fra arbejde. Det fremgår, at der er ½ times daglig pause på hendes arbejde.

I selskabets skrivelse af 30/1 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

> "Vi har haft sagen forelagt for vores lægekonsulenter. Det fremgår af sagens akter, at forsikredes stofskiftelidelse er velbehandlet medicinsk. Efter medicinsk erfaring, vil en person med en stofskiftelidelse ikke have ledsmerter, når stofskiftelidelsen er velbehandlet medicinsk. Man kan med andre ord ikke tillægge stofskiftesygdommen betydning for forsikredes erhvervsevnenedsættelse.
>
> Det fremgår af sagen, at forsikrede har fået stillet diagnosen fibromyalgi. Dette er en lidelse med meget forskelligartede symptomer af meget forskellig sværhedsgrad. I forbindelse med vurderingen af erhvervsevnenedsættelsen har vores lægekonsulent gennemgået det besvarede spørgeskema, såvel som sagens lægelige akter. Han finder ikke ud fra forsikredes beskrivelse af sit funktionsniveau, og de lægelige akter i øvrigt, at forsikredes erhvervsevne kan anses for at være nedsat med mindst 2/3 set ud fra en lægelig synsvinkel.
>
> Forsikrede burde med de ressourcer og begrænsninger, der er beskrevet i spørgeskemaet være i stand til at arbejde i et sådant omfang, at erhvervsevnen ikke kan anses for nedsat med mindst 2/3 alene af lægelige årsager.
>
> Det fremgår i øvrigt af oplysningerne i det modtagne spørgeskema, at forsikrede arbejder 18 timer om ugen, hvoraf 2½ time er pause. Forsikrede arbejder således mere end 1/3 tid, og vi finder at kunne lægge til grund, at forsikrede ville være i stand til at tjene mere end 1/3 af, hvad der er sædvanligt for personer med lignende alder og uddannelse i samme egn, selv om hun ikke var bevilget fleksjob.

På det foreliggende grundlag skal den trufne afgørelse således fastholdes."

Regulativ fort præmiefritagelse og invalideydelser indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 1. Definition af invaliditet**

Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelsen af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse op/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.

…

§ 4. Præmiefritagelse respektive invaliderenters ikrafttræden og ophør

…

Selskabet kan gøre ret til fortsat præmiefritagelse respektive fortsat udbetaling af invaliderente betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig invalidepension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder.

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningen for ydelserne ikke er til stede, genoptages præmiebetalingen, og en påbegyndt udbetaling af invaliderente ophører."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagens akter og må herefter være enig med selskabet i, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for nedsat i dækningsberettigende grad. Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand